

TALOUSARVIOALOITE 209/2003 vp

Määrärahan osoittaminen raskaana olevien päihteidenkäyttäjien hoitoon

Eduskunnalle

Odottavien ja pienten lasten äitien päihderiippuvuus on Suomessa oletettua yleisempää. Vuonna 2001 julkaistun väitöksen mukaan noin kuusi prosenttia odottavista äideistä oli riippuvaisia päihteistä. Päihteiden sekakäyttö on lisääntynyt myös odottavien äitien keskuudessa. Lisäksi ensi vuoden aikana oletettavaa on alkoholin käytön voimakas lisääntyminen alkoholiveron laskun myötä.

Neuvolajärjestelmä ja päihdehuolto ovat keskeisessä asemassa päihdeäitien tunnistamisessa ja hoitoonohjauksessa. Raskaana olevan naisen hoitoon ohjautuminen perustuu hyvin pitkälle valistukseen ja vapaaehtoisuuteen. Perusteluna ovat äitiyden ja vanhemmuuden tukeminen päihdehoidon ohessa. Hyviä esimerkkejä ovat mm. ensikotien järjestämät hoitomuodot. Vaikeutena ovat olleet ne raskaana olevat naiset, jotka eivät suostu vastaanottamaan valistusta tai hoitoa, vaan jatkavat päihteiden jatkuvaa ja runsasta käyttöä raskaudesta huolimatta. Mutta mikä on lapsen oikeusturva, jos äiti käyttää runsaasti päihteitä ja on vaaraksi lapsen terveydelle ja kehitykselle? Tällä hetkellä lainsäädäntö ei turvaa syntymättömän lapsen oikeutta äidin päihdeettö-

myyteen. Kuitenkin yleisesti on tiedossa, että äidin runsas päihteiden käyttö raskauden aikana saattaa vaarantaa lapsen henkeä, kehitystä ja terveyttä.

Kuntien velvollisuutena on päihdehuoltolain perusteella huolehtia siitä, että päihdehuolto järjestetään sisällöltään ja laadultaan kunnassa esiintyvän tarpeen mukaisesti. Päihdehuollossa ehkäisevä toiminta, varhainen puuttuminen ja vapaaehtoisuus ovat keskeisiä toimintamalleja ja etsivällä työllä on suuri rooli. Hoitoa henkilön tahdosta riippumatta tehdään erittäin harvoin (Päihdehuoltolaki 2 luku 10 §). Päihdehuoltoa tulisi kehittää yhä selkeämmin ja suunnitelmallisemmin myös raskaana olevien äitien ja heidän syntymättömien lastensa tarpeiden mukaisesti. Lähtökohtana tulisi olla syntymättömän lapsen etu.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2004 talousarvioon momentille 33.32.38 lisäyksenä 5 000 000 euroa päihderiippuvaisten raskaana olevien naisten hoitoon.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Anneli Kiljunen /sd